

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ ВРЕМЯ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Президент

Арсен КАНКОВ:

Уллу аманлыкка этмегенлени акъылларын башларына жыяргы чакырама

КъМР-ни Президентини Арсен Канков кесини видеопанелда кезилеу сөбешини терроризмге къажуаю кюрешге атаганды. Къабарты-Малкъарда кою структурада бардырган энци операциалары бир-бир итигиларын туура этпеди, өтпорологен боевиклени ата-аналарына жаны дуруганан айтып, алъыкка уллу аманлыкка этмегенлени акъылларын башларына жыйып, кесирини содоно оюнуна берирге чакырганды.

Алгаракъылда өтпорологен боевиклени бугунчу турган юйде жашагандына бла тобогенименде да, аладан кесирини неда къошу юйде да фатарларны ахагъа тутан адамлагъа тийишлиликка эс бурларын тилегенди. Прогресс оледе шеш орамны койеринден биринде жыйылып тургандыла бандаларны башлары, бизни акъларыбызны, шу-хыларыбызны өтпоролеу ала ма анда хазырлангандыла. Спецоперация башланганды, ол орамда жашагъанла шейге къалган эдиле. Ала къошу юйде жашагъан шах адималны кърмегендиле, ишекли болура зат эсемегендиле. Ма алай зат болмаз ючюн, сизни энтта да сакъ болургъа чакырама.

Дагында нени юсюнден айтыргъа оюм. Терроризм идеология болмагъандан неди анда жангылыкка этилгенден чыккынан барыбыз да билебиз. Кюч бла, дайым да тинтиле бардыруу бла тамалларгъа ол болмагъан ишле бардыла. Биз бюгонлюк республиканы келир заманына ишлерге, кесирини ну хумериджери бла ала хайыр келтирер болуру жаш тейноу уллу къауумдан кюч къала турабыз. Жангылыгъан жашларын адамчына асыра амаллары оюна болмагъан ата-аналарга мени бек жаным аурды.

Сабийи белгенден уллу къыйынлык болуруму? Ол амалыкчылыктыны, коюсюсюсюсюсю тохтап биле уа, аны ачууну айтып аныгъатхан окуны къыйында. Ата-анала айтып кюрешедиле жашларны ата-энеси сауларгъа бызыны, кесирини содоно къошуна беригиз деп. Аланы тилеклери бла республиканы башларыны законсу сауланганды.

Айхай да, аны бла киши да чекленип къалыкты тейнолду. Республиканы къорукчу орагъа къаштан малгъула бла кюрешини бы мындан ары да тире бардырылыкъыз. Къабарты-Малкъарны жеринде контртеррорист операция энтта да барды. Ол республиканы халкына бир торлю къорукчу тобогенинен ишкерик болгъаныхандан сора тохтапталыкъыз. Сиз да сакълыктыны коюндирериз, болуму тоз аныларгъа сз деп, бек ишанам. Алай бла право нызамны сакълуучу органданы ишлерине уллу себеплик этериксиз.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну БУЙРУГУ

- 2011 жылда 10-чум майда №216-рп
- 2011 жылда 21-чи майда Кавказ урушда елген адыгъаны эсгерирге атпаган ишлерге хазырлангъа элде аланы бардыруу муратды.
1. Бу къауумда энци комитетни къуаргъа:
- Фиров Р.Б.** - Къабарты-Малкъар Республиканы культура министри (Къуруа комитетни председатели)
  - Ахжов К.М.** - Халкъла аралы Керек Ассоциацияны председатели (ырызлыгына кере)
  - Калмыков Ж.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы адыр жамауат организациаларыны координация комитетни председатели (ырызлыгына кере)
  - Кумьков Ж.А.** - Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини жамауат кеңешчиси
  - Пархоменко Ю.В.** - Проландын шахар округни жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
  - Паштов Б.С.** - Къабарты-Малкъар Республиканы жаш тейноу олма жамауат биригилени ишлери жаны бла министри къулууну топурган
  - Темиржановы М.О.** - Керек муниципал районну жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызлыгына кере)
  - Тхагазитов Х.А.** - Къабарты-Малкъар Республикада Иш ишлени министрствосуну жамауат къорукчулуку муниципиясыны таматасыны къулууну

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели **М.ГЕРТЕР.**

Жазылуучуну онкюлюгю

Багъалы окуучула!
12-чи майдан башлап 22-чи майгъа держи Жазылуучу биртурсер онокюлюгю бардырылды. Ол кезинде сизни 2011 жылны экинчи жарымына «Заман газетте эмда башха изданиларгъа лыгъта багъала бла жазылууга онгунуз болуукду. Алайды да, ычындырмагъызы ахшы амалны. Связыны битеу почта белюмлеринде сакъланызы сизни.

КъМР-ни Почта связыны федеральный управленясыны
Бизни индексиди - 51532

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Хар элге - шендюгюлю социальный магъаналы объектле

Бароз ююн КъМР-ни Правительствосуну Председатели Иван Гертер министрлени къаууму бла бирге Урван районну элдеринде буну, аладан школаны, сабий сарыны, медицина учрежденилени, спорт комплексени эм культуру юйлену болуулары бла шагъарленгенди. Бу иш КъМР-ни Президентини Арсен Канкову республиканы социальный магъаналы объектлени жангыртгъа керекди деген оюнуна тишишлиликде бардырылды.

Иван Гертер

Жуукъ заманда бытпай тинтилеу битеу районда да болуукдула. Алагъа кере, республиканы социальный жаны бла айтнуучу 5-жыллык планы къабыл кърюлюкю. Алай бла Правительство келечилери Урван, Псыган, Тёбен Черек, Эски Керек, Кахун, Псыноб, Псыход, Черная река элде болгъандыла. Аламу бу жолуучулукда Урван районну администрациясыны таматасы Андемирхан Канков ашырганды. Министрле, амбулаторияла, маданият юйле, школа, сабий садка, спорт комплекси бла шагъарленген, алада болган проблемаларны ачыкълагъандыла. Былай алып къарагъанда, битеу элде да жетишген жерле бирчарыла деге болуукду: мекемла эски болгъандыла, аланы башларын жанганды жабаргъа керекди, меубель, тишишли оборуование жоюлдау.

Псыган - районну уллу элдеринден бирини. Миленда жангы спорт комплекси ишлене турды. Анда шендюгю ишлеми тейишли тренажер зал, баскетбол ойнарка площадка бардыла, футбол майдан жазардырыла турды. Энде дагыда жангы амбулатория ишленгенди. Ол да тишишли оборуование бла жалчатылганды, кесини терк болушук берген машинасы да барды. «Былай ити амбулаториясы болгъан элге сукълангъанды, чумурлары жоюлдау, жаланда жангы мебель керекди ансы», - деп белгилегени Иван Гертер мекемла бла шагъарленген бошгъандан сора.

Ахыры 2-чи беттеди.

ТЕГЕРЕК СТОЛ

ЕГЭ-де мобильный телефонланы хайырланргъа жарарыкъ туюлду

КъМР-ни билим берюу эм илму министрлигинде буну халда аладан «топтуу тургъан Сафарби Шагапово вузуланы таматалары, бытпай шолуно бошгъанла, аланы ата-аналары эм усталла бла тобоштин, бир къырал экзамени бардырыда топурулуени юсюнден сөбешгендиле. Жорукулгъа кере, ала экзамен берген пунктларына мобильный телефонла бла киргире эркин туюлду. Бу жорукулу бугъанла классдан келтирилгенди. Аны бла кюмисия алай шолуноу EGЭ-ни не заманда берлигине оуу этерикди: резерв кюнге кёчюрюрге неда экинчи жылгъа къоргъа болуукду.

Битеу пунктлада да видеокемерала болуукдула. EGЭ-ни бардыруу жорукуларына бузуклык этилгени юсюнден апелляция экзамен бардырылган ююн берилге керекди, анда алгъан балларына ырыз болмагъанла уа залявиларыны эки кюнден кеч къалмай жазаргъа. Сафарби Шагапово айтханына кере, апелляциядан сора бирде баланы кёбейтирге угъай, азайгъа окуна тошеди. Бир къырал экзамени бардыруу жорукуларына бузуклык этилгени тохташдырылса, Рособрандорну оуу бла экинчи кёрюмдөлери терге салангъанды.

Ахыры 2-чи беттеди.

Конкурс

Аяулулукну эм башха салып

«Къабалмакэнерго» ачыкъ акционер общество электрочюню хайырлануучуланы араларында бардырган «Золотая опора» конкурсу онеки бек ити, предпритияны саулаганды. Хорлагъанланы терт категорияда белгилеген эдиле: промышленность, эл молк, гиче бизнес эм бюджетте тургъанла. Хар биринде бир хорлагъан бла эки лауреат болгъандыла. Аланы бир къауум шартла бла айыргъандыла. Сз ючюн, келишимни излемлени толуусунлай тындырган, борч этмей ахчаны заманда тегелген, электрочюню аягъан технологияны сингирген, электрочюню хайырланууга контроль этген шендюгюлю системаны сингирген эм хайырлануучуну хатасы бла аварияла эм бир торлю бузуклыкла болмагъанлары ючюн.

«Агро-Ком» ОАО-ну башчысы Резван Займову (онг жанында биринчи) саулагъандыла.

Энергетика бюгонлюкде экономиканы бийик технологияны белюмлеринден биринди, - дегенди «Север Кавказ регионла аралы сетевой компания» ачыкъ акционер обществовну Къабарты-Малкъар филиалыны директору Юрий Губжовко. «Энергетика аны айнмуу, асламысызда, белюмлю финанс суредствола бла жалчыты бла байламдыла. Аны ючюн электрочюне хакъы заманда тегелген хайырлануучула да бек магъаналы социальный ишлени тамамлайдыла. Хайырланган электрочюню ючюн ахча замандыда тегелгенди, энергетика объектлери реконструкция болгъан эстерге, аны бла бирге жангы объектле ишлерге да себеплик этеди. Ол мадрала тырырында хайырлануучуны электрочюню бла жалчытууны шынылуугу да бесди.

УЛБАШЛАНЫ МУРАТ, СУРАТЫ АРТУ, ЕЛКАНОВ АЛГАНДЫ.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Кецинуу вопрослары жаны бла комиссияны Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини 2010 жылда 10-чум августда чыгарылган 76-УП номерли Указы бла къабыл кърюлген къауумна торленуле кийирнуу юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Кецинуу вопрослары жаны бла комиссияны Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини «Къабарты-Малкъар Республиканы Президентинде Кецинуу вопрослары жаны бла комиссияны къаууму юсюнден» 2010 жылда 10-чум августда чыгарылган 76-УП номерли Указы бла къабыл кърюлген къауумна бытпай торленуле кийирерге: анга Къабарты-Малкъар Республиканы Министрларны дин управленясыны председатели Х.О.Дзасежени къошаргъа (ырызлыгына кере) эмда андан А.М.Пшачачени кетериге.

2. Бу Указы обидийный халда басмаланган ююнден башлап кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти **А.КАНКОВ.** Нальчик шахар, 2011 жылда 6-чы майда. N970-УП

Жангылыкка

Статистика

Эл молк продукция чыгаруу кёбейгенди

Къабарты-Малкъарда бытпай биринчи кварталда 2,8 миллиард сом багъасы эл молк продукция чыгарылганды. Озгъан жылны бу кезуула бла тенгештиргенде, ол 2,7 процентте кёбейгенди. Статистика билдиргенге кере, биринчи апрельге эл молк товар чыгаруучу молкде 243,8 миң тууар бар эди (озгъан жылны бу кезуула бла тенгештиргенде, 5,2 процентте кёп), ол санда 112,8 миң ийнек (5,3 процентте кёп), 55,7 миң тоннуз (17,6 процентте кёп) эм 345,3 миң кюй бла эчки бардыла.

Къоркъусулук

Инкассаторла - энци контейнерле

Сбербанкны Север Кавказда белюмлю инкассаторлары ахчаны жоруутюнде энци контейнерлени хайырлануу башлагъанды. Аны юсюнден пресс-конференцияда белюмлю председатели орунбасары Виктор Ковалев айтханды.

Бу жангы технологияны Сбербанк озгъан жылны ахырында сингирип башлагъанды. Бир къауум замандан сора бытпай контейнерле банкны битеу белюмлерине да келтирилгенди.

Энци контейнерлени хайырлануу бла инкассаторла жорюгтен ахагъа сукълангъан эгер энди кёпле базымалдыла. Бу контейнерлени Швецияда чыгарыдыла. Аланы ишлеринде, эркинликсиз ачаргъа керешгенде, олсакъатлай окуна ахагъа жууу кетерилген берюу себепчюу устроительла бардыла. Ала уа аны хайырлангъа неда алышдыргъа жарамзана этедиле.

Энци контейнерлени хайырлануу инкассаторланы къоркъусулукларыны ити да кючлендиргенди эм ала жорюгтен ахчаны сакъларгъа да себеплик этерикди, деп белгилегени Виктор Ковалев. Алай аны бла бирге банк инкассацияда жуукъ кезинде саутуу хайырлануу кетерир оюм жоюду, деп чертегени ол.

Юлюк

Лицейни ёхтемлиги

Джуртубайланы Джанет Тырыаузуну биринчи номерли лицейини башлангъанлыгына келтирилгенди. Лицейни башлауу «Интеллектуал кружокка къатышды. Атын кесини жетишилери бла айтдырганды. Ол, «Интеллектуал марафон» эришюну хорлап, республикалысына чыгъгъан, анда экинчи жерни алганды.

Аны ахчы кёрюмдөлериинде усталла Татьяна Орлованы, Галина Фоминиханы, Тамара Кумухованы къыйнары улуду. Ала, сабийле кыруда имулананы билли кюймай, акъыл жаны бла айныр ючюн, къолларында келгени этедиле. Дагыда эришюну район кезуунде Джанет сорда да, Фатима Каширова бла батчаланы Лаура да ахшы кёрюмдөле болдургъандыла.

Тхэквондо

Болган «алтынны» бла «кюмюшню» алгъандыла

Тупседде Улуу Хорлананы 66-жылгъына хорланан тхэквондодан тиширилганы бла эр кишилени араларында Россияни чемпионаты эм биринчилиги бардырылгандыла. Алагъа 400 спортчу къатышанды. Бизни республикадан эришюнде кесирини усталыклары жетеулен кёргозгендиле.

Эр кишилени араларында 70 килограммгъа дерри турулукда эришюле Ислам Мамкетов алтын майдан къатышанды. «Кюмюш» кюлпу Аус Теуважово («80к») болганды. 80 килограммда эришген Ашамз Хатажово да «доммак» бла къайтханды.

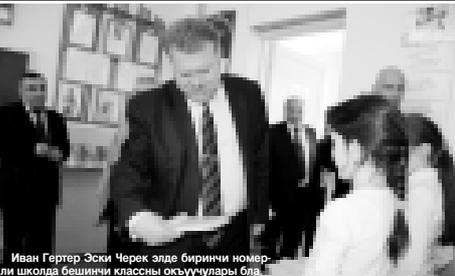
Жашланы араларында Ислам Татроров (70кг.) бла Артур Урчюков (50кг.) алтын майдала къытхандыла. Астерий Хатажово да («40кг») экинчи жерни алганды.

Материалланы басмагъа УЛБАШЛАНЫ МУРАТ, АНАТОЛИЙ ТЕМИРОВ, СВЕТЛАНА ГАУНОВА хазырлагъандыла.

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Болсада жарытылыш бу элде да бардыла. Сөз ючюн, амбулатория бир кыяты гиче мекямда орнатылыды. Анда ишленген айтанга көрө, ол 70-чи жылда ишленген эди. Биринчиден, анда сабыз садзы бла кийиле тиген чех болгандыла. Амбулатория уа мында жаланда 2002 жылда ачылганды.

Анда отула гиче-келдише, кордору да тарты. Мекямны ичинде тазасы асрын музейни экспонаттарына ушайдыла. Мебель турганлы бек аздан 40 жыл болган болур, аны алыштыдырырга керекти, - деп белгилегенди премьер-министр.

Иван Гертер Эркин Элдэ биринчи номерди школда бешинчи классны окуучулары бла.

Жар элге - шёндыюглоу социальный магьяналь объекте

Уяналаны Кизим (ортада) Урван элде.

ле орамга берилип кыялыгы аныла. Кен болгунун бопон келген тёлню юретино кюлга алырга керекти, - дегенди.

да барды. Биогонлюкде футбол майдамны бек көрө болуп турды, деп тилегени эли башчысы. Анга жууап бере, спорт эм курортта жаны бла министр Аслан Асфанов жалган кырдык жайылган майдан ишлетию ючюн, эли администрация ол болупк жерни позиртеге, тегерегине чапдыше салырга керекди, дегенди.

постурган Хаути Сохроков да кыатышанды. Ол бу элде тууганын айтырга тийишлиди. Иван Гертер жайылганыла районинга нар мурап бла келгени билдиргенди, ол республиканы айдан ишлетию кепир 5 жылга планында аспам эс социальный объектеге бурулганын белгилегенди. Билим берю, саулык саклыу, культура объектенде сора да, коммунальн-инженер ыялану тапкандырыга, башчага айтанда, халкыны суу, газ, электричество бла тийишлениши жарытылгырга баш магьяна берилдик.

ТУРНИР

Ветераны сыйын көргенди

Улуу Хорланны белгилеу бла байламлы Бабуент элдэ, Улуу Ата журт урушну ветераны Тогузаянлы Кемалны журтенин коралланып, тиштуру командадалы араларында волейболдан төрели республиканы турнир болгонды. Бабуентчиле аны атын шөндю да унутмаганды. Пенсияда болгандында ол, уруш атуулардан кайтып кыялганын нөгөрлерини эсгере, жашлыгыны, ол кыяын жыллада молкюно айтыту кылай бардырылганыны юсюнден айтычу эди.

Кемал алга - Чирик кеп - колхозну партия организациасыны башчысы, артка МКСУ-ну баш бухгалтер болуп ишлеп турганды.

Кемал алга - Чирик кеп - колхозну партия организациасыны башчысы, артка МКСУ-ну баш бухгалтер болуп ишлеп турганды. Андан сора онбеш жылны ичинде ДРСУ-га башчылык этгенди. Пенсияга да андан 1957 жылда кеткенди. 1998 жылда 9-чу декабрде ол дуниясы алышанды.

эришуилеге иги хазырланганлары алганды окуяна көрөне эди. Кызыланы ойнаганыларына, бир берю болушурга юрөшгөленери, аланы хорламга итингерлерине жыйылгыналы эгер.

Эллилери ол, жашаган орамга аны атын атаганды. Черек районну жер-жерди администрацияны башчысы Темдар жанылы Махти, аны заместители Тогузаянлы Юсуп, Кемалны кичи кыярындагы Магомат волейболдан эришуиле жууктарына саууга болганын черттенди.

этип кыаргандыла. Алай бла биринчи жерге-Бабуентчино командасы, экинчи-Оггары Малкызы, ючюнчү-Кызыл-кыяруу чыккандыла. Турнири кыурагы, кыытханланы алгышылуга Кемалны ююйорю тийи кыатышанды. Аны кыарындагы Магомат бла жашыл кымыл хорлаган командага кетграмматка, майдалла, кубокка, ача саууга бергенди.

КУЧАЛАНЫ Зульфия.

ЕГЭ-де мобильный телефонланы хайырланырга жарарык туюлду

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.

Школну бошатылганы барысы да борчул халда математикадан баш орус тилден ЕГЭ-ни берилдикше. Башка предметтени уа кеслерини сайлауларына көрө. «Тегерек стопа» репетиторланы проблемасы да сюзюлгенди.

ЕГЭ-ге хазырлаган курсла ишленгеринде да айтылганды. Башка жылдача, бейыл да экономисте баша юрестиле болууга сюзюлене кепиле. Алай Сафарбий Шагапове бу усталыккагы жерле азыайгандыла, дегенди. Лгюталарын хайырлангып, конкурсу алынган инвалиде бла экозолене эсгераласы, бу факультетте кирген бек кыяын болуугу анылашанды.

гендице. Университетни келечилеги былай аныгылаткандыла: улуу вуллада жерле бизни окую юйдө эсе көпдөле, аны обектили КьМКК-га кирю ючюн, бийигрек болуу керекдиле.

Сабийлени эм жаш тёлню республикалы чыгармачылык юйюкюде «Солнышко» журнал кесини онжылгыны белгилегенди. Ары келгенни жомакчалы жигитиле: Кыялан, Кючюк, Шрек да тубегендице. Балана уа ала бла сурагха суйюп тошогендице.

Зумакуланы Борис Елена Накваны аггышылайды.

Бийыл экзаменин жуорукларына бузуклык этуюну кыураганлагга тазир салынырыкды: эли минген башлап, эки жоз минг солга дери, Школунуны бир кыуулары алай тазирле окуяна козулукуккага тыйгыч болуку туюлдоле, дегендице.

«Солнышкону» оггурлу жарыгыны

Саугаланганда Рахыланы Альбина, Мокь-аланы Азнауур, Улакяны Назира.

ларын суйгенин билдиргенди. Кыуунылы ингирде «Кючюкюно» бек тийи окуучулары дипломага, саууга да берилгендице. Аланы ардаларында Бзынында Рахыланы Альбина, Нальчиден Мокь-аланы Азнауур, Бичиланы Мадина, Кавдөлдөн Улакяны Назира да бар эдиле.

шер экземплярны жиберип турганыларын, биогонлюкде аны тиражи иги коокеге өсгенин, журналны республиканы битеу шахарларында, элдеринде жашагандыла да алгандыларын, аны белтеринде кылай сабийле келерини кыураурталганы, жазган халарланы бла назмуланы окуруга болукуларын да чертгенди.

«Кавказны тангалары» телсуйди.

ишленгенни КьМР-де Адамни эркиликтери жаны бла уполномоченный Умакуланы Борис, КьМКК-ну Усталаны билимилеги эсдорген институту директору Нина Емюзова, КьМР-ни Журналисттерини сюзуну председателери

ЖОЛ

Эки жанындан да хурметлик изленеди

Водительлени бла жау жуорючолени бир бирлерин анылаулары, багылаулары, керек жерде бир бирине жон кып берилгени кыурауулукукту баш жуорукларындан бирлериди. Австрияны аспамысы адамла жолдан өтөн жерде светфоролон башындагы кыураууларын анылашты.

жолну ортасында токтоп халар айтандыла. Алай бла водителлени багылауларына кыатышанды. Ол териле халыны көрө кетсе, ала да ачуулангып, жау адамлагга жол бермей башайдыла.

велосипедчилеге тийишши жерледе, кезиледе жол кыюймаган водителлени юсюрден барды.

Светлана ГАЙНОВА.

Фатима БОЗИЕВА.